

MILIEUNUMMIER

De MARK op kruissnelheid

De Milieu-Adviesraad Kampenhout is stilaan op kruissnelheid gekomen. In het begin waren er wat werkingsproblemen omdat de aanwerving van een milieu-ambtenaar wat met horten en stoten is verlopen. Er was immers eerst slechts een kwarttimer die het al na enkele maanden voor bekeken hield. Daarna moest er eerst nog een examen doorgaan voor er tot de aanwerving van onze huidige milieuableidende, Wim Van Essche kon worden overgegaan. Maar eind goed, al goed, alles staat en zit op zijn plaats en de werking van milieuvadvisraad en milieudienst is intussen volop gestart.

Soms vragen mensen zich af of al die adviesraden er nodig zijn, of ze dat niet beter allemaal zouden afschaffen en het gemeentebestuur zelf het werk laten doen.

Welnu, vijftig jaar geleden was dit waarschijnlijk mogelijk geweest maar toen was onze maatschappij ook niet wat ze nu was. Toen hadden de mensen minder gestudeerd, hadden veel minder contacten naar buiten, bestond er geen TV en waren er veel minder milieuproblemen of men was er in ieder geval minder gevoelig voor.

In onze huidige wereld echter, is het voor een gemeentebestuurder onmogelijk om alle aspecten van de vele wetten en dekreten te kennen en nog veel moeilijker om de gevoeligheden van al die verschillende mensen te kennen. Het is dan misschien wel goed dat mensen van goede wil, die afgevaardigd zijn door verenigingen van alle pluimage, hun deskundigheid, inzicht en ideeën samenleggen om het beleid van onze gemeente mee te helpen sturen. Als dan het gemeentebestuur, zoals in Kampenhout, openstaat voor deze adviezen en actief meewerkt aan de realisatie van de vele voorstellen, kan dit alleen maar ten goede komen aan de leefbaarheid van onze gemeente. En dat is precies waar de milieuraad wil aan werken.

Wat er in de naaste toekomst zal gerealiseerd worden, is in de eerste plaats het Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (GNOP) waarin zal worden aangegeven waar en hoe in Kampenhout op een actieve manier aan natuurontwikkeling kan worden gedaan en dit in overleg met alle betrokken sectoren. Dit wordt werkelijk een boeiend experiment waarvan we in de loop van 1995 de resultaten moeten kunnen naar buiten brengen. In het milieunummer van volgend jaar zullen we zeker al heel wat meer informatie kunnen geven over de stand van zaken.

Verder wordt er samen met de Intergemeentelijke Milieudienst van Haviland gewerkt aan een reeks politiereglementen die een aantal afspraken en richtlijnen moeten bevatten voor milieubelastende en hinderlijke activiteiten (kapreglement, grasmaaien, vuurtje stoken enz...)

Uiteraard zijn er op elke vergadering de vele losse punten die worden gemeld en waarvoor een oplossing wordt besproken (aanplantingen, sluikestorten, vragen over milieuvergunningen, riolerings- en waterzuiveringsproblemen, enz...).

Zoals u ziet, er staat nog heel wat op de agenda en de leden van de MARK staan klaar om er verder tegenaan te gaan.

B. Vleeschouwers,
Voorzitter.

1994

Kampenhout en het Leefmilieu

Als schepen van milieu van Kampenhout ben ik blij om dit tweede speciale milieunummer van de gemeenteberichten aan u voor te kunnen stellen. Het is misschien wat later uitgekomen dan voorzien maar we hopen dat u er in de loop van de vakantie wat tijd zult kunnen voor vrijmaken. Er staat immers heel wat interessante informatie in die elke rechtgeaarde inwoner van onze gemeente moet interesseren.

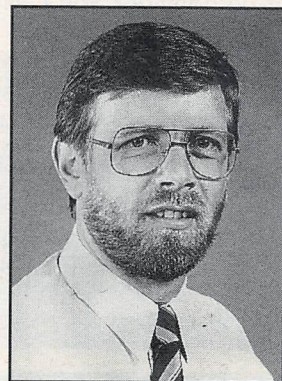
Kampenhout is een landelijke gemeente, aan de rand van het verstedelijkt gebied Antwerpen-Brussel wat uiteraard zijn eigen problemen meebrengt. Als gemeentebestuur geloven wij echter dat we het open en landelijke karakter van onze gemeente kunnen bewaren tegen de oprukkende verstedelijking in.

Gemakkelijk zal dit niet gaan want voor sommige plannemakers in hogere regionen worden we reeds bij de banlieu van Brussel gerekend. Daar zijn we uiteraard niet zo gelukkig mee en het wordt dan ook erg belangrijk dat alle krachten die willen ijveren voor een open en leefbaar Kampenhout hun inspanningen koördineren met die van de gemeente. De Milieuvadvisraad Kampenhout kan hierin een belangrijke rol spelen. Ik ben dan ook erg blij dat ik op deze raad kan terugvallen om moeilijke zaken door te spreken alvorens er door het gemeentebestuur beslissingen moeten worden getroffen.

Wat voor mij ook erg belangrijk is, is de frisse, ongezouten manier waarop in de vergaderingen van de milieuraad de problemen worden aangebracht en de vinger op de zere plekken wordt gelegd.

Het is zo dat het hoort. Ik hoop dan ook dat deze milieuraad nog lang zijn inbreng kan doen in het gemeentebestuur.

Jean Meeus,
Schepen van Leefmilieu.

Kringlooppapier het controversiële broertje uit de milieuproblematiek ...

Jeugdverenigingen mogen niet langer het oud papier ophalen.

Na een periode van lage prijzen wint de markt van oud papier weer aan waarde.

De toevloed van oud papier uit Duitsland is gestopt.

Rijksarchivarissen slaan alarm bij het gebruik van kringlooppapier.

Allemaal uitspraken die we de voorbije maanden konden optekenen en die ons duidelijk maken dat er heel wat aan de hand is met het gerecycleerd of kringlooppapier. In dit artikel vindt U een stand van zaken maar tevens een oproep om dit alles te benaderen in functie van een beter leefmilieu.

Een inzicht geven in de problematiek rond kringlooppapier (verder afgekort als KLP) zonder al te veel technische details te geven en binnen het bestek van een paar bladzijden is geen eenvoudige opdracht. Toch een schuchtere poging ...

Papier is in onze, nochtans sterk geïnformatiseerde samenleving, vooralsnog niet weg te denken. Tracht u even alle papier weg te denken uit uw dagelijkse bezigheden en u heeft het meteen begrepen. Elke Belg gebruikt ongeveer 206 kg papier en karton per jaar. En dat verbruik stijgt nog jaarlijks. Fundamenteel zijn er twee problemen : de alsmaar stijgende vraag naar grondstoffen (hout) en de immer groeiende afvalberg. Beiden hebben een negatieve invloed op ons milieu. Voldoende reden dus om er in dit milieunummer even bij stil te staan. We doen dit evenwel niet zonder er tevens op te wijzen dat ook de fabricage van nieuw papier zware eisen stelt aan het milieu.

KLP gebruikt als basisgrondstof oud papier. Echter niet voor de volle 100%. Immer om produkt-technische redenen (sterkte, scheurvastheid, zwellen, enz.) kan het noodzakelijk zijn een bepaald percentage nieuwe pulp (cellulose) toe te voegen. Via één of ander ophaalsysteem (containerpark, deur-aan-deur-inzameling, enz.) komt het oud papier bij de handelaar terecht. In wat volgt geven we zeer schematisch de verschillende bewerkingen die het oud papier ondergaat, alvorens het als KLP opnieuw in de handel komt.

- ontdoen van papievreemde stoffen (touw, plasticzakjes, enz.)
- sorteren op grond van een kwaliteitsindeling (het wordt in maar liefst 47 verschillende categorieën verdeeld)
- tot balen persen en vervoeren naar de verpulpsfabriek
- verder ontdoen van papievreemde stoffen (nietjes, lijmen, vulmiddelen, enz)
- omzetten tot een vezelige brij (door toevoeging van veel water)
- hier kan de bekomen cellulose eventueel gebruikt worden voor de aanmaak van weliswaar kwalitatief minderwaardig papier of voor karton.
- ontinkten van de pulp (via wassen en/of flotatie) dat meestal gebeurt in een systeem met gesloten waterhuishouding, wat minder milieubelastend is
- bleken met als eerste bedoeling de "vergelende" werking te neutraliseren.

Vanaf hier verloopt het aanmaken van KLP op identiek dezelfde manier als bij edel papier. Afhankelijk van de kwaliteit van het ouder papier (47 categorieën) en van de toegepaste technieken kan KLP van verschillende kwaliteiten worden aangemaakt. Technische verbeteringen aan het productie-

proces zorgen er voor dat het eindproduct steeds beter wordt.

Laat ons nu even kijken op welke basis we voor gebruik van KLP kiezen.

Laten we duidelijk stellen dat kiezen voor KLP NIET betekent kiezen tegen het zgn. klassiek papier. Immers, zonder dit laatste zou er geen KLP bestaan.

Tevens kan KLP niet onbepaald gerecycleerd worden (gemiddeld 3 tot 6 maal).

Anderzijds is het zo dat het overgrote deel van het door ons gebruikte papier nog steeds in het afvalcircuit terecht komt i.p.v. in het recuperatiecircuit. Dit kan veel beter op voorwaarde dat de consument (u en ik dus) vaker kiest voor KLP. Vandaar een aantal mogelijke aanzetten tot motivatie :

1. De relatieve schaarste

Gezien de steeds stijgende vraag (op wereldschaal) naar houtcellulose, kan men thans reeds tekorten voorspellen die zich in de nabije toekomst kunnen voordoen indien vandaag niet reeds gepaste maatregelen worden genomen (o.a. preventie van het verbruik (hier komen we in een apart artikel meer uitgebreid op terug), investeren in toekomstige houtproductie en pulpproductie, investeren in recuperatietechnieken).

2. Strategisch belang

DE E.G. beschikt over een vrij grote productiecapaciteit voor de aanmaak van papier en karton, maar is voor de primaire grondstoffenaanvoer in grote mate afhankelijk van producenten van buiten de E.G. Daar waar het voor een degelijk functioneren van onze samenleving een strategisch belangrijk produkt is.

3. Prijsbeheersing van het papier

Zoals in heel ons economisch bestel geldt de wet van vraag en aanbod. Zolang de vraag naar KLP gering blijft kan dit uiteraard nauwelijks invloed hebben op de prijs van de basisstof welke relatief sterk kan schommelen. M.a.w. hoe groter de vraag naar KLP, hoe minder risico's op grote prijsschommelingen.

4. Beperking van het gebruik van de natuurlijke grondstoffen

Hoewel hout ogenschijnlijk een volledig hernieuwbare grondstof is, is het toch ook hier aangewezen zuinig te zijn. Tot ongeveer midden van de jaren 60 dacht men dat gezonde lucht die we inademen geen economisch goed was, omdat ze voor iedereen in opbeperkte mate aanwezig was. Vandaag weten we dat deze gezonde lucht langzaamaan een relatief schaars goed (denken we maar even aan de T.V. beelden uit overbevolkte steden waar fietsers noodgedwongen een masker dragen ...), ja zelfs een economisch goed is geworden waar toeristische folders handig gebruik van maken. In diezelfde zin lijkt het aangewezen voorzichtig te zijn met "hout als hernieuwbare grondstof".

5. Produktiebos versus natuurbos

Dat een natuurbos een merklijke grotere biologische (en dus ecologische) rijkdom herbergt dan een eentonig produktiebos, daarvan is stilaan iedereen overtuigd. Toch is door de steeds grotere vraag naar papier het produktiebosarsenaal alsmaar belangrijker aan het worden. In een aantal gevallen werd een oerbos of natuurbos zelfs gekapt en vervangen door produktiebos ! Welke de gevolgen hiervan zijn is nog niet altijd duidelijk. Wat men echter wel kan stellen is dat de inzet van recuperatiecellulose (m.a.w. het gebruik van KLP) de druk om nog meer produktiebos te creëren gedeeltelijk vermindert.

6. Reductie van het afvalprobleem

Door papier en karton te hergebruiken daalt de verwerkingskost van het huishoudelijk en deels van het industrieel afval en bovendien wordt de capaciteit aan stortplaatsen, composteringsinstallaties en verbrandingsovens minder snel gebruikt.

U ziet het voldoende redenen opdat iedereen bewust zal opteren voor het gebruik van KLP waar mogelijk, en voor het bijhouden van oud papier, veeleer dan het in het afvalcircuit terecht te laten komen. Al te vaak immers worden in discussie rond recyclagepapier uitsluitend de produktie-technische argumenten gehanteerd.

Tot slot willen we u, als (toekomstige) consument van KLP enige informatie geven omtrent de verschillende kwaliteitsoorten KLP die momenteel op de markt voorradig zijn. De Engelse ABCD-classificatie die nu ook stilaan in ons land opgang maakt, gaat uit van het gegeven dat de consument in zijn keuze naar een goed ecologisch papier recht heeft op zoveel mogelijk informatie, o.m. wat betreft de herkomst van de gebruikte recuperatiecellulose. Daartoe wordt het papierafval onderverdeeld in 4 groepen (A-, B-, C- en D-groep). Voor de geïnteresseerden verwijzen we naar de producenten en/of naar de gespecialiseerde literatuur dienaangaande, daar een volledige verklaring ons te ver zou leiden. Wie milieubewust is wil vooral nagaan op welke manier hij het best het leefmilieu helpt zonder afbreuk te doen aan de vereiste kwaliteit van het papier.

Groep A : geen ecologische meerwaarde, kwalitatief behoorlijk.

Groep B : relatief geringe ecologische meerwaarde, relatief zuiver.

Groep C : vrij grote ecologische meerwaarde, kwalitatief hoogwaardig.

Groep D : vrij grote ecologische meerwaarde, kwalitatief minderwaardig.

25B/25C/50D bvb. betekent 100% KLP samengesteld voor 25% met afval uit groep B, 25% uit groep C en 50% uit groep D.

Deze classificatie helpt aldus de klant een beter inzicht te krijgen in KLP dat op de markt wordt aangeboden en helpt hem het juiste KLP voor de juiste toepassing te kiezen. Immers het is evident dat niet elk soort KLP geschikt is voor alle gebruik, net zo min als dit het geval is voor edel papier.

De alerte consument heeft kunnen vaststellen dat de tijd waarin KLP afgeschilderd werd als dofgrijs, reeds lang achter ons ligt. Vandaag is er voor heel wat gebruikersomstandigheden wit KLP beschikbaar dat elke vergelijking met edel papier kan doorstaan. Zo er vandaag nog problemen zijn dan zijn deze vnl. te situeren bij het papier gebruik voor inktjetsystemen. Tot slot vermelden we nog dat vanuit technisch standpunt ook nog aandacht moet besteed worden aan aspecten zoals type inkt, snelheid van het drukken, enz. Voor de meeste van deze problemen zijn er vandaag oplossingen die niet of nauwelijks kostenverhogend zijn.

Tot besluit kunnen we stellen dat gebruik van KLP in deze of gene gebruikerssituatie zeer zinvol kan zijn en een waardevolle bijdrage levert tot het milieu. Afval = grondstof kan men hier gerust stellen. Het gebruik van KLP door overheidsinstanties en bedrijven kan aldus een belangrijk signaal zijn naar de buitenwereld en de mensen meer doen geloven in het nut van een degelijk gevoerde milieupolitiek. Laat ons daar met zijn allen werk van maken.

P. Van der Elst.

Hou je klep dicht, GEEN ongeadresseerde REKLAME a.u.b.

Het klinkt u misschien vreemd in de oren. Maar als we u vragen of u zich ook zo vaak ergert bij het openen van uw brievenbus dan gaat er misschien een belletje rinkelen. Want zeg nu eens eerlijk bent u zo gelukkig met de kilo's papier die jaarlijks via uw brievenbus meestal ongelezen bij het papierafval of erger misschien bij het gewone afval terecht komen ?

Het instituut voor Politieke Ekologie berekende dat reklamedrukwerk in Vlaanderen jaarlijks goed is voor zo een 33.000 ton papier. Neemt men er de deur-aan-huisbladen (type Streekkrant) bij dan komt daar nog eens 50.000 ton bij. Een ongelooflijke berg papier die door velen als je reinste verspilling wordt ervaren. Voor de BBL is dit reeds lang een doorn in het oog. En zij beslisten dan ook er iets tegen te doen. Niet zonder succes ontwierpen ze een sticker met daarop de tekst "GEEN ongeadresseerde REKLAME a.u.b."

Veel mensen mensen hebben intussen zo'n sticker op hun brievenbus geplakt. In sommige gemeenten wordt daar vrij goed gevolg aan gegeven, in anderen echter niet. Immers de reklamebedelers zijn niet gehouden aan het verzoek door middel van een sticker. Maar de Bond Beter Leefmilieu laat het daar niet bij. Onder het motto "Hou je klep dicht" binden zij opnieuw de strijd aan tegen het reklamedrukwerk. Om de actie kracht bij te zetten stuurden zij een rondschriften naar alle gemeenten waarin zij hen ertoe aanzetten, via een politiereglement bindende kracht aan de stickers te geven. Alle gemeenten kregen van de BBL een ontwerp voor zo'n politiereglement 'ter beteugeling van ongewenst reklamedrukwerk'. Aan de milieuvadvisraden werd gevraagd het stickerinitiatief aan te moedigen.

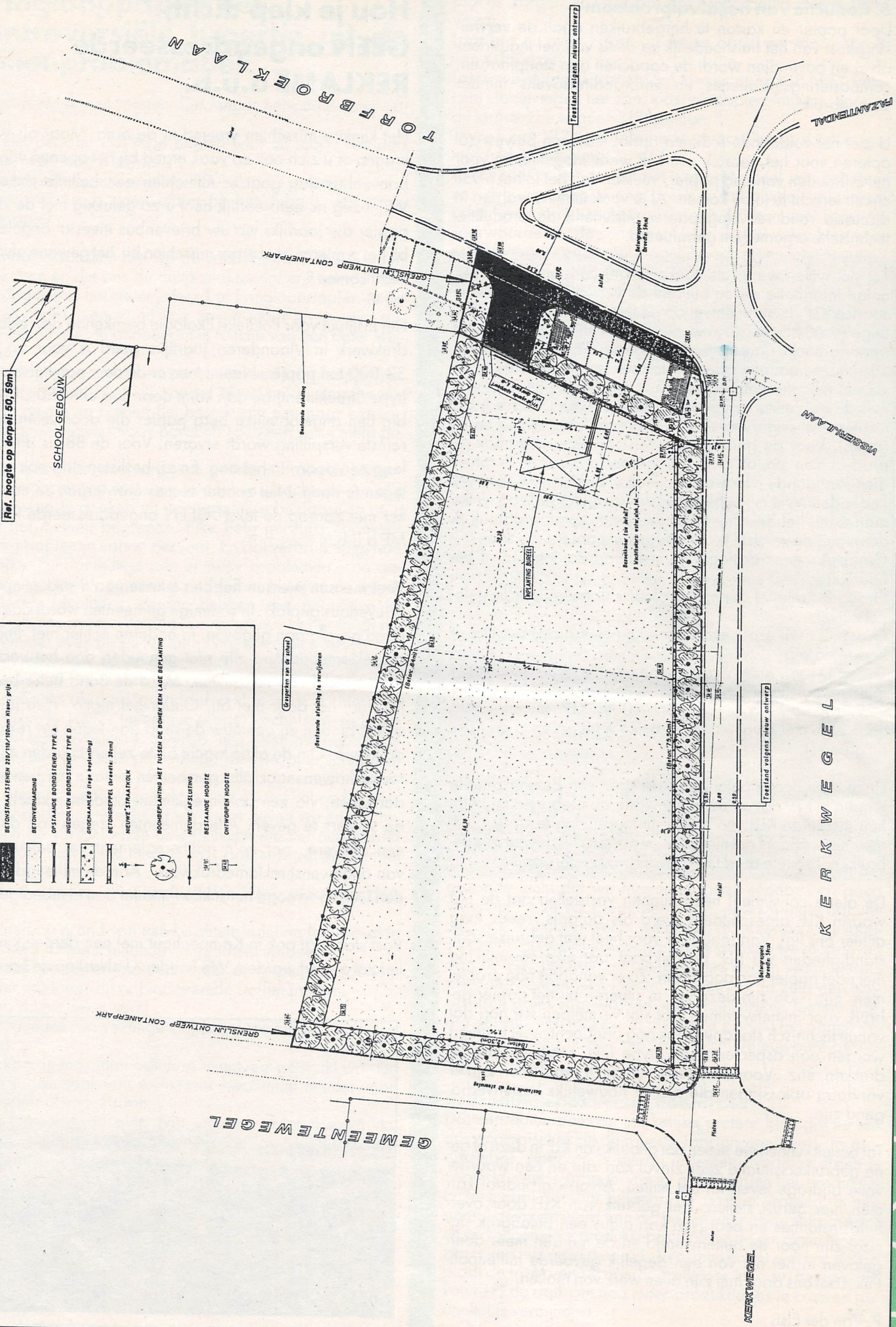
Vast staat dat ook in Kampenhout met een dergelijk initiatief zal gestart worden. We houden U alvast op de hoogte.

VERKLARING

- PARKING OF HEBBENDE KASSELEN
- BETONSTRAATSTENEN 22x110/100mm K140, g1/4
- BETONVERHARDING
- OPSTAANDE BOORDSTENEN TYPE A
- INGEDOLVEN BOORDSTENEN TYPE D
- GRENKANALE (type 4x10cm)
- BETONGREPEL (breedte: 30cm)
- NIEUWE STRAATWOLK
- BOOMBEPLANTING MET TUSSEN DE BOMEN EEN LAGE BEPLANTING
- NIEUWE AFSLUITING
- BESTAANDE HOOGTE
- ONTWORPEN HOOGTE

GRONDPLAN

Het containerpark of het einde van het sluikstorten ?

Hoe vaak komt het niet voor dat je als goedmenende burger met een zwaar gewetensprobleem zit omdat je met afval zit dat normaal niet in de minicontainer kan omdat het te vuil, te groot, te zwaar is of wat dan ook ?

Als je dan niet wil kiezen voor de oplossing om het dan maar ergens in Gods vrije natuur te deponeren, kan je het tot het einde van je dagen ergens in huis of in je tuin stockeren. Denken we maar aan autobanden, afvalolie, steenslag, resten van giftige producten en dergelijke.

Gedeeltelijk is het apart ophalen van klein gevaarlijk afval een oplossing voor deze producten maar voor de rest zat

je er toch maar mooi mee opgezadeld.

Maar geen nood er is een oplossing in zicht : het containerpark.

De gemeente zal namelijk binnenkort een modern, goed uitgerust en van alle veiligheidsmaatregelen voorziene containerpark oprichten in Berg waar iedere inwoner van de gemeente met zijn probleemafval zal terecht kunnen, althans voor zover het partikulier afval betreft. Bedrijven zullen zoals vroeger zelf voor hun ophaling moeten zorgen.

Wanneer alles klaar zal zijn en wat en hoe er kan geleverd worden, zal later worden meegedeeld zodra het containerpark af is.

In ieder geval zal er dan geen enkel ekskuus meer zijn om zijn problemen nog links of rechts in de natuur achter te laten !

Kompostering, milieuvriendelijke oplossing voor een groot probleem

Afval is iets wat in de natuur niet voorkomt. De organische verbindingen (suikers, eiwitten, houtstof, enz.) die de planten d.m.v. de fotosynthese uit CO₂ uit de lucht en voedingszouten uit de bodem produceren, worden door de dierlijke organismen gebruikt en herbruikt en steeds verder afgebroken tot ... CO₂ en voedingszouten. Deze cyclus, die zo oud is als het leven op aarde zelf, is van essentieel belang voor de instandhouding van de natuurlijke processen, zowel in het tropisch regenwoud als in een Brabants bos of als in je eigen tuin.

In plaats van groente-, fruit- en tuinresten mee te geven met de vuilniswagen kan je ze zelf verwerken in de tuin. Daarmee bespaar je aanzienlijk op de rekening die voor het afval betaald wordt, je helpt er het milieu én je eigen tuin mee. Organisch afval hoort niet op een stortplaats of in een verbrandingsoven !

Ongeveer de helft van ons huisvuil bestaat uit organische afval dat we zelf kunnen verwerken tot een waardevol produkt voor onze bodem.

Oppervlaktecompostering

Heel wat afvalstoffen kunnen we best laten verteren daar waar ze van nature voorkomen.

Herfstbladeren bijvoorbeeld, wanneer je ze in een border met heesters en kruidachtige planten ter plaatse laat liggen, beschermen de bodem tegen uitdrogen door wind en zon, tegen structuurbederf door slagregen en tegen temperatuurverschillen tussen dag en nacht. Tegen het voorjaar blijft niet veel meer van het blad over - althans boven de grond niet. Wormen en andere lekkerbekken hebben in de tussentijd de bladeren verteerd tot humus en gemengd met de bodem die er luchtiger, kruimelachtiger en voedselrijker van wordt.

Ook de vochthuishouding verbetert. De luchtige structuur die in de bodem ontstaat laat overtollig water draineren, mede via de gangen gegraven door de regenwormen.

Anderzijds houdt het organisch materiaal (de humus) dat

bij de vertering van het blad ontstaat, als kleine sponsjes het water vast in de grond. Ook na weken zonder neerslag of begieten blijft nog water met de daarin aanwezige voedingszouten beschikbaar voor de plant.

Ook de resten van vaste planten laat je in de winter zo lang mogelijk als een beschermende laag op de bodem achter. Wat in het voorjaar niet verteerd is kan op de composthoop.

De grasmat is een tweede plek in de tuin die voor heel wat biomassa-productie zorgt. Grasmaaisel is een water- en voedselrijk materiaal. Wie het gras vaak en kort maait kan het maaisel ter plaatse laten liggen. De bodemorganismen verteren de grassprietjes tot ... inderdaad CO₂ en voedingszouten en maken bemesten overbodig.

Moet het maaisel toch van de grasmat weggehaald worden dan kan het net als de herfstbladeren tussen heesters, vaste planten of groenten als mulch (bodembedekking) aangebracht worden in een 2 à 3 cm dikke laag.

De jaarlijkse snoeibeurt is een derde bron van waardevol kringloopmateriaal. Heb je een grote tuin dan vind je misschien een plek waar een stapel onverkleinde takken een onderkomen kan vormen voor egels, een nestplaats voor vogels en een werkplaats voor heel wat interessante afbraakorganismen. En je zal merken : het snoeihout is dood maar het zat nooit zo vol van leven.

Een andere geschikte vorm van recyclage voor snoeihout is het versnipperen. Ook snippers vormen een ideale bodembedekking tussen heesters en kruidachtigen. Gebruik ze nooit tussen groenten en eenjarigen. Bij het verwijderen van deze laatste zouden de snippers gemengd raken met de grond en voor een (tijdelijke) stikstofvastlegging zorgen.

Het onkruidremmend effect van een 10 cm dikke laag snoeihoutsnippers is een aardig voordeel naast het vochtig houden van de bodem en de aanvoer van organisch materiaal en voedingsstoffen tijdens het ongeveer drie jaar durende verteringsproces van de snippers.

Composteren in een vat, in een bak of op een hoop

Oppervlaktecomposteren is niet steeds mogelijk voor alle herfstbladeren, snippers en gazonmaaisel die we in de tuin produceren. Daarenboven produceert ieder gezin met een

vervolg van p. 5.

tuin nog ettelijke andere organische reststoffen die we niet zomaar tussen de planten kunnen uitstrooien : keukenafval, resten uit de groentetuin, mest van kleine huisdieren zoals konijnen, cavia's of kippen ...

Voor al deze zaken is de composthoop de aangewezen recyclageplek.

Houden we bij het composteren enkele elementaire zaken voor ogen dan zal je als afgewerkte produkt een welriekend, kruimelig, humusachtige compost bekomen die kan aangewend worden voor alle (sier)teelten : groenten, bloemen, fruitbomen, kruiden, noem maar op.

Enkele basisvoorwaarden

Bij het opzetten van een composthoop - en dat kan gebeuren naarmate je de reststoffen verzamelt, let je er vooral op de afbraakorganismen (bacteriën, schimmels, wormen, springstaarten en nog vele andere) te voorzien van voedsel, van lucht en van water.

Hun voedsel is het afval zelf. De verschillende soorten organisch afval worden zoveel mogelijk met mekaar vermengd zodat alle voedingselementen voldoende voorkomen. Water- en voedselrijke materialen zoals keukenafval en gazonmaaisel worden afgewisseld met drogere zaken als verdorde planten, haagscheersel en houtsnippers. Hoe groter de verscheidenheid hoe zekerder je bent dat ook alle voedingsstoffen aanwezig zijn.

Ook de vochtigheid van de hoop heeft baat bij het vermengen van drogere en meer vochtige materialen.

Heb je ooit uitsluitend grasmaaisel trachten te composteren dan zal je gemerkt hebben dat zoiets vrijwel onmogelijk is : de boel verslijmt op korte termijn volledig. Vermengd met haagscheersel of houtsnippers laat grasmaaisel zich daar tegen probleemloos verwerken.

In te droog materiaal valt de vertering ook volledig stil. Alle levende wezens hebben immers water nodig, ook de afbraakorganismen.

Een goede manier om de vochtigheid te controleren is de vuisttest. Neem een handvol compostend materiaal in de hand en bal deze tot een vuist. Komen er meer dan een paar druppels vocht tussen de vingers te voorschijn dan is het materiaal te nat. Valt, bij het openen van de hand, het materiaal los uit mekaar, dan is het te droog.

De derde belangrijke factor bij het composteren is de luchtvoorziening. Composteren is een aëroob proces. De afbraakploeg heeft, net als wij, zuurstof nodig.

Bij gebrek aan zuurstof in de hoop worden de compostorganismen vervangen door anaëroobe organismen, berucht om het verspreiden van onaangename geurtjes.

Een goede luchtdoorstroming krijg je in de hoop op twee manieren: door luchtig (d.i. stevig) materiaal bij te mengen en door de compost regelmatig te keren.

Luchtige materialen zijn houtsnippers, haagscheersel, stugge bladeren, stro en dergelijke.

Composteren kan je doen op een hoop, in een bak of silo of in een wormenbak, afhankelijk vooral van de grootte van je tuin en van wat er in staat. Heb je een erg produktieve tuin (groenten, kippen, konijnen ...) dan zal je wellicht meer compost maken (en gebruiken) dan iemand met dezelfde oppervlakte maar met enkel vaste planten.

Bij het opzetten van een composthoop of het vullen ga je als volgt te werk. Onderaan breng je stugger materiaal aan om een goede aanvoer van lucht en een goede drai-

nage te verzekeren. Daarboven komen de afvalstoffen naarmate je ze produceert : vandaag gazonmaaisel, morgen haagscheersel, volgende week wat snippers en konijnemest. Telkens vermeng je het nieuwe materiaal wat met het oude. In een compostvat (200-500 l) worden de luchtdoorstroming en de vermenging wekelijks verzekerd door eens duchtig met de beluchtungsstok de inhoud van het vat op te roeren. Een composthoop (meestal > 1 m³) of de inhoud van een compostsilo (0,5 - 1 m³) wordt om de paar weken volledig omgezet. Wat onder zat komt naar boven, wat buiten zat naar binnen. Er ontstaat nog een beter vermenging met de verschillende afvalstoffen en er wordt lucht in de compost gebracht. Na het opzetten en na de omzetting vindt telkens een temperatuurstijging plaats als gevolg van de hernieuwde activiteit van de micro-organismen. Hoe meer materiaal je verzamelt hoe hoger en hoe langer de temperatuurstijging zal zijn.

Wie op kleine schaal werkt met een compostvat plaatst dat best op een zonnige plaats. Ook door de hogere buiten-temperatuur neemt de afbraaksnelheid toe.

Na een viertal maanden in de zomer en na een half jaar in de winter verkrijg je gebruiksklare compost. Een heterogeen produkt met deels fijne volledig verteerde compost en anderzijds nog wat houterige minder verteerde stukjes. Afhankelijk van de bodemsoort van je tuin en van de planten die er staan, breng je per 100 m² tuinoppervlakte enkele kruiwagens compost oppervlakkig aan.

De voordelen van compost zijn velerlei, hij :

- * verrijkt de bodem met organisch materiaal,
- * voedt het bodemleven,
- * doet een bodemstructuur ontstaan die water, warmte en voedingsstoffen vasthoudt,
- * maakt kleibodems lichter,
- * verbetert het waterbergend vermogen van zandgronden,
- * brengt de zuurtegraad van de bodem tot de optimale waarde,
- * buffert de temperatuurverschillen tussen dag en nacht,
- * voorkomt erosie door wind en water,
- * beschermt de plant tegen parasieten en ziekten,
- * verbetert de smaak van de groenten.

Wie info wil over het aanschaffen van een (gesubsidieerd) compostvat, kan dit via de milieuvambtenaar op het gemeentehuis of op het sekretariaat van de sporthal in de Zeypestraat.

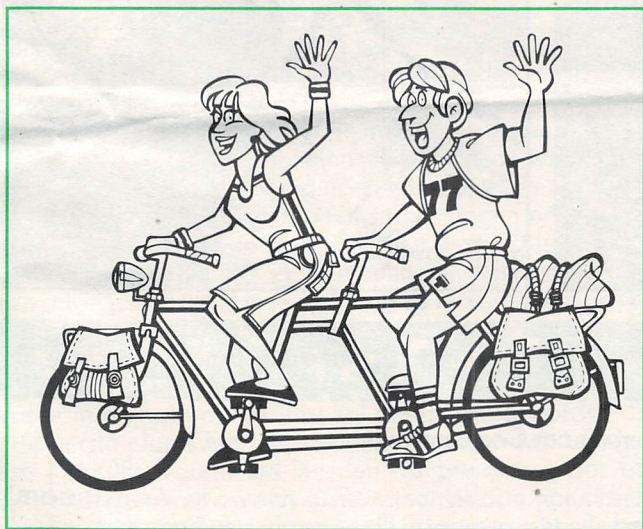

Familiefietstocht door de gemeente

De Milieuraad van Kampenhout, in samenwerking met het Gemeentebestuur, biedt U een familiefietstocht aan die U zal leiden langs de vele parken en groengebieden die onze gemeente rijk is. Als vertrekplaats is het Park van Relst gekozen en na de uiteindelijke rit komen we aan ons eindpunt Het Kasteel Terloonst. Tussen beide plaatsen fietsen we langs rustige wegen en kunnen we genieten van natuur en cultuur dat gelukkig nog in voldoende mate aanwezig is in onze gemeente.

We starten dus in Het Park van Relst en via het achterpoortje van dit Park rijden we langs het Kerkhof tot aan de kruising met de Hutstraat. Ondertussen hebben we het Kasteel van Opstal verscholen in een mooi aangelegd park opgemerkt. We steken de Hutstraat over en nemen de recent verharde landbouwweg. We rijden op een bepaald ogenblik de Molenbeek over om vervolgens het eerste veldwegje aan de linkerzijde in te slaan. Alzo komen we op de Aarschotsebaan. Hier nemen we links en ongeveer 100 m verder rijden we rechts de Beekkant in. Alzo volgen we de Molenbeek stroomopwaarts tot we uitkomen op de Balkestraat.

Hier kunnen we vanop de straat een blik werpen op een

gedeelte van het Park van het Kasteel van Wilder. We nemen nu de Wilderse Dreef met aan onze linkerzijde nog steeds een deel van Het Park van Wilder en even verder valt het frisse groen van het Golfterrein op. Op het einde van de Wilderse Dreef zijn we in Ruisbeek. Hier draaien we linksaf en even verder rechtsaf de Stationsstraat in.

Na ongeveer 150 m linksaf Ter Bronnenlaan nemen; op het einde van deze straat nemen we rechtsaf: we kruisen de Van Bellinghenlaan en komen alzo in de Fazantenlaan. Deze blijven we volgen tot we rechts kunnen afslaan in de Meerlaan. We volgen de Meerlaan tot we links van ons een vijver bemerken. Dit is de vijver van Ter Bronnen en voor wie geïnteresseerd is in fauna en flora zet hier even

zijn fiets aan de kant voor een korte wandeling rond de vijver.

Het is hier dat de Bosorchis (*Orchis Maculata*) in het voorjaar zijn mooie bloemen laat zien en het loont echt de moeite deze zeldzaamheid eens van nabij te bekijken. (Opgelet plukken mag niet want alle orchideeën zijn in België bij wet beschermd!) Dat deze orchideeën het nu juist hier zo goed doen heeft veel te maken met de bodemgesteldheid en het aangepast maai-beheer door vrijwilligers van

Natuurrezervaten.

Na de orchideeën terug de fiets op en op het einde van de Meerlaan rijden we links de Neerstraat in.

Aan café "Beire Fluit" kruisen we de Laarstraat en nemen alzo de Heertbaan. Deze landbouwweg blijven we volgen tot op het allereinde waar we dan links de Oude Brusselsebaan volgen. Ondertussen zijn we een grote Zandgroeve voorbij gereden en kunnen we genieten van de Open Ruimte die hier nog bestaat. We rijden door akkers met namen zoals Kerselaarsveld, Hoeymeutèr, Soete Snee en Koningsgat en zijn verwonderd van het groot aantal kerktorens welke hier aan de horizon te zien zijn.

De Oude Brusselsebaan volgen we tot op het einde en vervolgens volgen we de Biststraat. Deze buigt rechtsaf en we blijven deze weg volgen tot we aan onze linkerzijde de geklasseerde St. Stefanuskerk bemerken. Aan de kerk rijden we de Boogaertstraat in. Deze weg loopt uit op de Driesstraat en hier nemen we rechtsaf (richting Buken).

Even verder nemen we rechtsaf de Waterstraat om na een poosje fietsen aan onze rechterzijde het Kasteel Ter Balkt met bijhorend park op te merken.

Op het einde van de Balkestraat slaan we linksaf de Balkestraat in. Op de Balkestraat nemen we de 2de straat rechts (de Stokstraat) en even verder (50 m) nemen we links de Terloonststraat.

Deze weg leidt ons naar Het kasteel Ter Loonst en verder tot de Aarschotsebaan waar we terug het Park van Relst bereiken.

(Deze rondrit kan uiteraard op elk punt aangevat worden). Alvast veel fietsplezier.

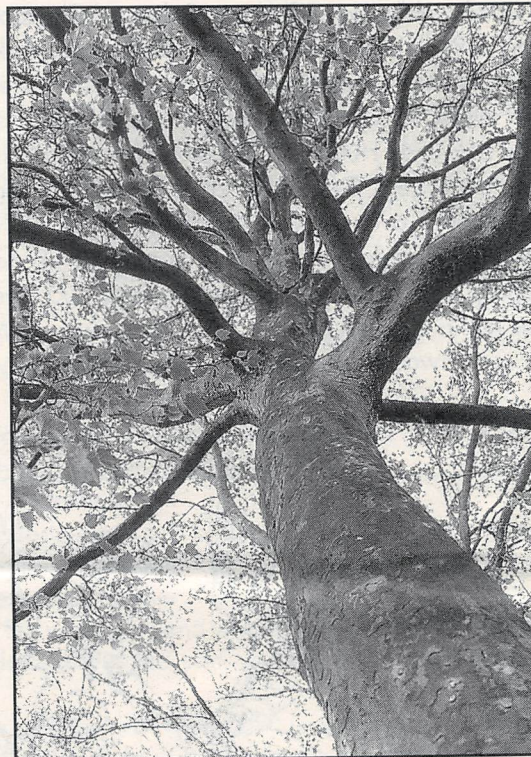
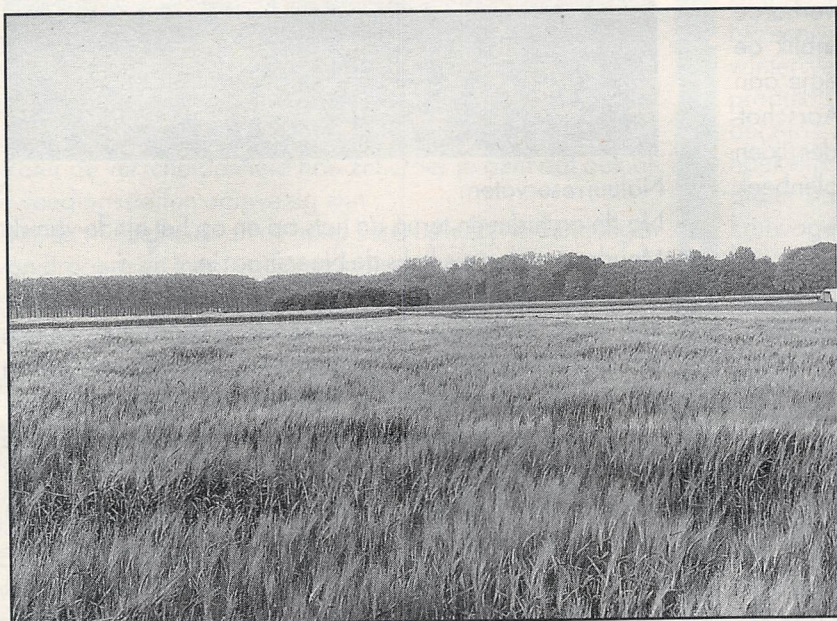
M. Janssens.

KALENDER

Open Natuurwandelingen 1994

26 juni: Orchideeënwandeling in Het Torfbroek.
Start 14.30 uur aan café Fauna Flora

Verder elke 1ste zondag van juni t/m oktober: Rondleiding in Het Torfbroek
Aanvang steeds om 9.30 uur aan café Fauna Flora

Meldstrookje - te bezorgen aan W. Van Essche - milieuableider Gemeentehuis

Ik ben(naam)

.....(adres)

.....

.....(telefoon)

en wil volgend milieuprobleem signaleren :

.....

.....

.....

.....

(handtekening)